

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De actibus variarum virtutum & multiplicatione meritorum. Cap. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

cionem commendandam Deo, tumultuosâ loquacitate iactare. Verè tales plurimum orantium & se interpellantium preces appellari possunt, ut loquitur S. Gregorius Nazianzenus, laudans S. Athanasium, voces, linguâ aduersariâ, hominum sese mutuo superare contententium. Quod & Deo displicet, & religiosas aures offendit.

CAPVT. DE CIMVM.

De actibus variarum virtutum, & multiplicatione meritorum.

EX ardentis desiderio promouendæ diuinæ gloriæ; non tam propter tuum spirituale commodum, & lucrum, quàm propter Deum ipsam & gustum intimum Dei, quem percipit ex hominum probitate, assuesce piâ quadam auaritiâ spirituali, in omnibus occasionibus cumulare spiritualia lucra meritorum, ut quantum per statum huius vitæ & occupationes tuas licebit, perpetuo occuperis in operibus meritoriis, hoc est, dignis augmento intrinseco in te diuinæ gratiæ, & præmio post mortem, ut verè & humiliter dicere possis verba Domini & Salvatoris tui: *Ego que placita sunt ei, facio semper.* Quoniam verò nullum opus iusti meretur augmentum gratiæ & gloriæ (ut verior est Theologorum sententia) nisi fiat expressè ob motiuum aliquod supernaturale, idque liberè, & sine vilo peccato corrumpente bonitatem actionis (quod tollit vel interruptit meritum) ideo hoc tibi erit cordi, ut non casu & inconsideratè, sed cum reflexione piâ facias ob finem supernaturalem, quæ facis iuxta præscriptum S.P.N. Ignatii de rectâ intentione habendâ in omnibus rebus particularibus. Inter quædam monita B. Aloyij, quæ post eius mortem manuscripta inuenta sunt, hæc quoque erant: *Non modo tibi ab omni prauo opere, verum etiam indifferente & inutiles abstinentium est. Quin potius, quod propius semper ad Deum accedas, in id omni studio incumbens, ut nullum factum nullum consilium tuum, non à virtute dismanet. Alterum, quo affectus tuos dirigas, hoc est, ed te religiosorem, magisq; piuum futurum, quo vitam tuam diligentius, secundum rationes æternas, minus verò secundum temporales gubernes, sic ut nihil ames, nihil desideres, nihil lateris, nihil oderis aut auertere, nisi pietatis causa; tibiq; persuadeas, hoc deum esse, religionem pietatemq; profiteri.*

Verè necessaria sunt monita hæc, ne congregemus, ut monet S. Propheta, in sacculum pertusum, perdendo multa merita, quæ possemus cumulare, rectè agendo; quæ perdunt inconsideratè viuentes. *Mali enim, ut ait Seneca de vitâ beatâ, eunt, quod non eundum est, sed quod iur.* Quocirca ut multum merearis;

Primo, assuesce non tantum actus virtutum supernaturalium elicere propter Deum, vel propter bonitatem, seu honestatem supernatu-

ralem, quam in se habent (quanquam primus modus facilius est, & magis meritorius, si omnia facias purè propter Deum solum) sed etiam alios actus naturales, qui naturâ suâ non referuntur ad supernaturalem finem; uti sunt comedere, bibere, recreare se, dormire, surgere, lauare manus, scribere, caput alteri aperire, spueri, fricare barbam, mundare vestem, lauare patinas, & his similes, qui ab hominibus ordinariè fiunt vel casu, vel ob naturalem aliquem finem. Praxis autem has actiones cum merito peragendi talis esse potest: Dum tempus surgendi est, propicias te citò ex lecto decore, & violentè somnum excutiendo (quâ in re multum poteris mereri ob victoriam naturæ, adhuc vteriorum somnum auide expectentis) saltem mente solâ dic: *Domine surge, vel volo surgere propter te Deum meum: volo nunc diligenter meditari propter te Deum meum: volo vestem hanc expurgare à sordibus fetuceo propter te Deum meum: volo deuotè Sacrum audire propter te Deum meum: volo attentè studere propter te Deum meum: volo ire ad scholas (dum audis pullum) propter te Deum meum: volo repetere lectionem propter te Deum meum: volo scriptam lectionem domi relegere propter te Deum meum: volo examinare conscientiam meam propter te Deum meum (dum datur signum ad examen) volo corpus meum tibi dicatum cibo rescire (dum ad prandium, vel cænam vocaris) idq; sobriè, & decenter propter te Deum meum: propter te hoc volo comedere &c. propter te volo nomen Iesu in orbe, & patinâ expressum ante oculos habere & orbe & patinâ ita positâ ut, ut illud SS. Nomen in superiore parte orbis & patina appareat, tanquam in situ & loco digniore: volo me recreare religiose propter te Deum meum: propter te Deum meum volo ire ad repetitiones, volo lauare scutellas seruicæ ad mensam, verrere hunc locum, exire ad deambulationem; propter te Deum meum: volo spueri, vel spuo, frico iue &c. volo parum quiescere à laboribus propter te Deum meum &c. & ita singula offerri possunt: imò non solum offerendo, sed faciendi hæc omnia expressè tali animo, & intentione, sine reali obligatione peragendo, iustus omnino meretur augmentum gratiæ maius, quod maiori cum affectu interno, & actu intento obtulerit Domino: & adhuc maius, si valdè accuratè, diligenter, cum adificatione & seruire opus peregerit. Iis autem, qui magno studio virant etiam leues imperfectiones, & cor ab effusione ad externas res custodiunt, dat Dominus talem gratiam, ut dum ipsa opera exteriora peragunt, scilicet, dum seruiunt ad mensam, dum verrunt cubiculum, dum lauant in culinâ, dum scribunt etiam lectionem, & actualement sentiant deuotionem tenerrimam erga Deum filialis dilectionis, & tamen propterea non errant in opere, quod habent præmanibus, imò illud perfectius peragunt. Dat talibus Dominus Deus noster practicam imitationem sui, quia sicut ille in perfectissimâ suæ diuinitatis vi-*

Orat. 11.

.38.

190.

Ioan. 8.

29.

Reg. 17. sum. lib. 2. vit. cap. 5.

Agg. 1. 6.

191.

tis visione, & fruitione beata quodammodo immerfus, & vt humano modo loquamur, quasi in se absorptus, attendit tamen perfectissime omnibus rebus humanis, ac si de re nullâ aliâ cogitaret ita diuinæ gratiæ beneficio Serui eius proportionem quadam, eum imitantur in hoc, dum actualis deuotio interior non impedit, sed perficit, opera exteriora, & Maria iuuat Martiam.

192. *Secundò.* Præter communes actiones, & ordinariarum modum eas offerendi, adhibe etiam extraordinariam industriam circa res alias, ordinarias quidem, sed ad quas non multi reflectunt animum, & spiritualia lucra non querunt. Adferam aliquot exempla huius lucris spiritualis, & modum crescendi in gratiâ propter gustum Domini Dei nostri, etiam in aliquibus rebus vilissimis. Ex quibus exemplis, Spiritus sancti vñctione adiutus, plura per te inuenies & disces.

Dum seruis ad mensam, præsertim secundam, inde non discedas, nisi postquam omnes profusus discesserint qui mensæ accumbebant, etiam si aliqui accumbentes verè non egeant tua operâ, eo quod omnia habeant necessaria. Id autem facies Christi personam in iis honorando. Nam si Christus accumberet, omnino prius illo non discederes. Eodem tempore curioso oculo, & auido animo circumspice, ne quid desit, & cum summâ animi alacritate præbe necessaria, & præueni etiam petitionem eorum, non secus, ac Christo, vel S. Ignatio ministras, finem tamen huius diligentia non alium proponendo, quàm gustum intimum, & cordalem, vt ita dicam, Domini tui. O quantum seruens anima pingnefcit tali modo linguas actiones peragendolò quantis donis diuinitus repletur talis diligentia in paruis rebus! sciunt experti. Ita dum alterius loco imponitur tibi aliquid perficiendum, aut dum applicaris sapius quàm alijs ad officium aliquod vile, vel laboriosum, exulta, nec detrecta oblatam merendi occasionem. Dum in cubiculo deambulâs, quando te ad aliam partem vertere vis, caue ne tergâ, sed faciem obuertas illi cubiculi parti, quæ vergit ad locum SS. Eucharistiæ proximum, idque expresso affectu reuerentiæ & amoris erga Dominum Iesum in Eucharistiâ existentem. Dum Sacrum dicis, illud finiens, ita relinque omnia signa per funiculos illos sericeos disposita, vt is qui successurus est, statim inueniat Misam dicendam, & omnes orationes ad eam spectantes, nec opus habeat vllum funiculum transponere, idque facias ex actuali, & expresso affectu fraternæ charitatis propter Deum. In fine comestionis, ita pone vitrum, cochlear, furcinulas &c. vt is qui seruit, facile sine conatu auferat è mensâ. Sic dum potus deest, & is qui seruit vult infundere, offer ei cantharum, si longius ab illo remotus est, ne cogatur corpore

anterius inflexo illum apprehendere cum aliquo labore, quæ omnia facias expressè ex affectu purè supernaturali propter Deum tuum & gustum eius. Si in loca perfusa, & maculata incideris, ea munda ex simili affectu. Non tam aspicit Deus, quid facis, quàm quo affectu & modo. Denique practicè in omnibus & singulis occasionibus serua illud: *Quod tibi vñ fieri, alteri feceris*, quantum per obedientiam & regulas licebit.

Tertio. Quoniam meriti magnum fit incrementum ex intentione bonorum actuum, idèd da operam, vt si non omnes, saltem præcipuas actiones tuas, quæ Deum attingunt, valdè accensè, feruenter, & cum summâ, quâ potes, contentione facias, saltem in aliquâ parte, actiones diutius durantes, si non in totâ. Solet autem intentio actionis redundare etiam in corpus, & illud sensibilibiter accendere, & piè commouere, & alterare. Nam, vt ait S. Thomas; *Feruo charitatis in hoc consistit, quod actus eius ex sui vehementia, vsque ad permutationem inferioris partu redundat.* Et, vt idem docet alio in loco, *Feruo charitatis dicitur per similitudinem, secundum quod ad exteriora quodammodo bulliendo refunditur.* Hæc hoc loco sufficiant, quoad multiplicationem meritum in operando, de quâ plura dicam in Opusculo de negotiatione cælesti.

Quarto. Magna est meritum materia in mortificatione affectuum, non exequendo ea, ad quæ nos inordinatè impellant, sed contraria illis faciendo. Excelluit hac in re N. P. Balthasar Alvarez. *Qui continuè se ipsum persequatur, sibiq; negabat, quicquid natura appeteret, non solum in rebus maioribus, sed etiam in minoribus.* Dicebat enim *substantiam mortificationis in eo consistere, vt in rebus omnibus, etiam minimis, adhibeatur.* Et hac continuâ sui mortificatione sustulit omnia profectus sui impedimenta. *Vicit passiones suas, & obtinuit Spiritus libertatem, suiq; ipsius & affectuum omnium tam exactum dominium.*

CAPVT VNDECIMVM.

De vsu oris, laborum, & linguæ.

Indecorum est voce clamosa vt, quod S. Bernardus ex S. Benedicto, & Cassianus inter gradus superbiæ ponit. Et tales sic tractare præcipit Quintilianus: *Sunt, inquit, quidam præduri oris, vt obstrepent ingenis clamore, quos vt non imitari, ita acriter propulsare oportet.* Non spernenda est hæc modestia. Nam Spiritus sanctus inter Christi laudes ponit: *Non contendet, neque clamabit, neque audiet aliqui in plateis vocem eius.* S. Ioanni Damasceno in Monasterio Lauræ, ob cantatum in cubiculo Sacrum Hymnum, à Magistro Nouitiorum pœna fuit iniuncta, sordium omnium è Monachorum cellis colligendarum & exportandarum. *Quoties, inquit S. Basilius, inter se collo-*

de veric.
q. 26. a. 7.
ad 7.
in 4. dist.
16. q. 3. a. 19
ad 2.

193.

194.
Cast. l. 12.
cap. 29.
l. 6. cap. 1.

IIa. 41. 2.
Mat. 11.
19.

S. 1. de in-
sti. mon.
quum